

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege

privind completarea art. 119 din Legea 1/2011 a educației naționale

I. Descrierea situației actuale

Având în vedere evoluția situației epidemiologice internaționale determinată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2 la nivelul a peste 150 de țări, în care aproximativ 160.000 de persoane au fost infectate și peste 5.800 au decedat, precum și declararea „Pandemiei“ de către Organizația Mondială a Sănătății, la data de 11.03.2020 și luând act de evoluția situației epidemiologice pe teritoriul României și de evaluarea riscului de sănătate publică pentru perioada imediat următoare, care indică o creștere masivă a numărului de persoane infectate cu coronavirusul SARS-CoV-2, Președintele României, prin Decretul nr. 195/2020, a instituit starea de urgență pe întreg teritoriul României, măsura fiind încuviințată de Parlamentul României prin Hotărârea nr. 3/2020.

În acest timp, mai multe instituții de învățământ superior din România, dintre care cea mai puternic remarcată fiind Universitatea din București¹, au demarat proceduri interne de majorare a taxelor universitare pentru studenți în plină pandemie globală de coronavirus.

Săptămâna trecută, Facultatea de Drept a Universității din București a propus majorarea taxelor pentru studenți astfel:

- a. Licență: 5450 RON /student /an
- b. Master 10900 RON/student /an
- c. Doctorat 22400RON /student/an

Propunerea a picat la vot în Senatul Universității din București, dar același Senat a adoptat indexarea tuturor taxelor cu rata inflației (3,8%) pentru studenții actuali.

Ulterior, Facultatea de Drept a Universității din București a venit cu noi propuneri de majorare a taxelor universitare pentru anul universitar 2020-2021, astfel:

- a) de la 3500 la 4500 de lei (LICENȚĂ)
- b) de la 3800 la 5000 de lei (MASTER)
- c) de la 6500 la 7500 de lei (DOCTORAT)

Universitățile invocă, pentru majorarea taxelor universitare, subfinanțarea învățământului superior, salariile mici ale cadrelor didactice sau lipsa resurselor financiare pentru reabilitarea bazei materiale.

Amintim că Ministerul Educației, prin finanțarea complementară, finanțează învățământul superior prin:

- a) subvenții pentru cazare și masă;

¹”Taxele de studiu ar putea 'exploda' la Universitatea București. În plină pandemie, decizia se ia pe repede înainte”, disponibil la: https://www.stiripesurse.ro/taxele-de-studiu-ar-putea-exploda-la-universitatea-bucuresti-in-plina-pandemie-deci-zia-se-ia-pe-repede-inainte_1440430.html; accesat la data de 22.03.2020.

b) fonduri alocate pe bază de priorități și norme specifice pentru dotări și alte cheltuieli de investiții și reparații capitale;

c) fonduri alocate pe baze competiționale pentru cercetarea științifică universitară.

Parlamentul României, prin Legea nr. 53/2017, a majorat substanțial salariile personalului didactic, un salariu de profesor universitar depășind 10.000 lei.

De asemenea, amintim că Guvernul, prin OUG nr. 2/2017, a majorat cuantumul alocat pentru constituirea fondului de burse și protecție socială a studenților la 201 lei/lună/pe perioada derulării activităților didactice/studenti de la învățământul cu frecvență, fără taxă de studii.

Pe lângă contribuția majoritară pe care statul o are în finanțarea învățământului superior public, universitățile, în baza autonomiei financiare de care se bucură conform art. 32 din Constituția României, au dreptul și obligația continuă de a-și obține resurse financiare extrabugetare care să susțină o independență financiară și un învățământ de calitate.

Această independență financiară trebuie să fie rezultatul unui management universitar inteligent, care să capteze mai multe surse de finanțare, nu doar veniturile obținute din majorările taxelor studenților. Chiar și așa, majorarea taxelor studenților într-o perioadă de criză pandemică globală reprezintă un act de cinism și este contrar valorilor de solidaritate și echitate pe care se bazează fondarea statului român și funcționarea serviciilor publice.

În contextul pandemiei actuale, se pune tot mai serios problema apariției unei crize economice și financiare, cu impact implicit și asupra bugetelor familiilor studenților români. În această lumină, există riscul real ca foarte multe familii să nu-și mai poată susține copiii la facultate chiar și în condițiile de taxe actuale. Cu atât mai puțin vor avea resursele necesare să-și susțină copiii în condițiile majorării taxelor universitare în această perioadă.

România se confruntă în prezent nu numai cu riscul real al extinderii coronavirusului și al apariției unei crize economice, dar și cu riscul iminent și implicit al abandonului școlar în mediul universitar.

Universitățile sunt pe cale să genereze nu doar o criză educațională, ci și una socială și umanitară, prin privarea mai multor generații de tineri la o educație publică.

Universitățile au resursele necesare continuării actului educațional în condiții performanțe și au, de asemenea, libertatea totală de a accesa finanțări nerambursabile din fonduri naționale și europene, credite bancare, împrumuturi sau înființarea de societăți comerciale aducătoare de profit în vederea autofinanțării din surse extrabugetare. Punerea poverii financiare pe umerele studenților nu este doar un act de cinism, ci și o condamnare a acestora la abandon școlar.

II. Schimbări preconizate

Prezenta lege propune completarea art. 119 din Legea nr.1/2011, în sensul interzicerii majorării tuturor taxelor universitare pe perioada stării de urgență și încă 12 luni după aceasta. De asemenea, legea interzice indexarea oricăror taxe universitare cu rata inflației pe perioada stării de urgență și încă 12 luni după finalizarea acesteia.

Prin taxe universitare se înțelege orice taxă de școlarizare, taxă de eliberare de acte de studii, taxă de cazare în cămin, tarife la mâncarea de la cantine sau alte tarife aplicate de universitate ori de unitățile aflate în subordinea universității.

În numele inițiatorilor,
Ioan Dîrzu
Deputat PSD de Alba

